

CYD-BWYLLGOR CORFFOREDIG Y GOGLEDD

20 Mawrth, 2025

TEITL: Diweddariad ar y Rhaglen Trawsnewid a Gwella

AWDUR: Alwen Williams, Prif Weithredwr ac Uwch Berchennog Cyfrifol (SRO) y Rhaglen
Dave Hole, Arweinydd y Rhaglen

1. PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1.1. Diweddaru Aelodau ar gynnydd ar ddiwedd y rhaglen bresennol ar gyfer 2025/26 a'r rhaglen ddiwygiedig barhaus ar gyfer 2026/27.

2. Y PENDERFYNIAD A GEISIR

- 2.1. Nodi cynnydd a heriau rhaglen 2025/26 ar gyfer blwyddyn 1 yn dilyn trosglwyddo.
- 2.2. Nodi'r rhaglen ar gyfer 2026/27.
- 2.3. Yn cyfarwyddo bod adroddiad pellach yn cael ei gyflwyno wedi chwe mis cyntaf rhaglen 2026/27 yn amodol ar gadarnhad o ddyddiadau pwyllgor y Calendr Bwrdeistrefol yn cael eu cytuno yn y CBC ym mis Mehefin 2026.

3. Y RHESWM DROS Y PENDERFYNIAD

- 3.1. I gefnogi llywodraethu da ac atebolrwydd corfforaethol, mae'n bwysig bod y CBC yn cael ei ddiweddaru'n rheolaidd ar gyflawni'r rhaglen trawsnewid a gwelliant parhaus. Mae'r CBC yn parhau i weithredu ystod o gynhyrchion a phrosiectau, gan gyflwyno newid busnes sylweddol wrth i'r sefydliad ddatblygu ei fodel gweithredu i ateb y galw presennol a'r galw yn y dyfodol. Bydd hyn yn gofyn am ddatblygiad parhaus rhaglen amlflwyddyn sy'n cyd-fynd â gweledigaeth ac amcanion gofynnol y CBC.

4. CEFNDIR AC YSTYRIAETHAU PERTHNASOL

- 4.1. Mae gan y CBC statws gweithredu llawn, sy'n golygu y gall weithredu fel endid corfforaethol, y gall gyflogi pobl, a bod ganddo'r trefniadau llywodraethu angenrheidiol ar waith. Mae hyn yn darparu'r prif fframwaith llywodraethu a fydd yn galluogi'r CBC i weithredu fel awdurdod cyhoeddus ar draws ei holl swyddogaethau.
- 4.2. Ar ôl trosglwyddo'r Cynllun Twf, ei gyllid a'i staff i'r CBC ar 1^{af} Ebrill 2025 ac o dan frand mabwysiedig Uchelgais Gogledd Cymru (UGC), crëwyd rhaglen ddiwygiedig ar gyfer 2025/26. Roedd hyn yn cynnwys ystod sylweddol o brosiectau, cynhyrchion a gwelliant parhaus a gariwyd ymlaen ers y cyfnod cyn trosglwyddo, yn ogystal â gwaith cyflawni o'r newydd. Aethpwyd ag adroddiad i'r CBC ym mis Mehefin 2025 i amlinellu'r rhaglen, lle cydnabuwyd ei

bod yn uchelgeisiol, ond yn angenrheidiol i'w nodi cyn penodi'r Prif Weithredwr newydd, ac i barhau â momentwm y rhaglen gyflawni.

- 4.3. Penodwyd Prif Weithredwr newydd UGC ym mis Mehefin 2025 a bydd yn gweithredu fel yr Uwch Berchennog Cyfrifol (SRO) sy'n atebol am drawsnewidiad parhaus y rhaglen. Cytunwyd gan Fwrdd y Rhaglen i ail-frandio'r rhaglen o 'Gweithredu' i 'Trawsnewid a Gwella' i adlewyrchu'r cwmpas presennol a thebygol o ran cyflawni ar ôl trosglwyddo.
- 4.4 Darparwyd diweddariad i aelodau'r CBC ym mis Tachwedd 2025 gan y Prif Weithredwr ac Uwch Berchennog Cyfrifol y Rhaglen yn amlinellu'r heriau ond hefyd yn cydnabod y cynnydd a wneid er yr heriau hyn.
- 4.4. Mae'r rhaglen yn cydnabod bod newid nid yn unig yn gyson ond yn bwysig i UGC fel corff cyhoeddus rhanbarthol er mwyn bodloni canllawiau a deddfwriaeth statudol. Mae'r rhaglen yn adlewyrchu'r gallu i reoli newid/gwelliant penodol lle bydd unrhyw ffocws ar brosesau ac arferion penodol. Bydd y rhaglen drawsnewid yn ei chyfanrwydd yn ailddiffinio'r sefydliad, sy'n gofyn am newid dyfnach ehangach, gan gynnwys ei ddiwylliant a'i weithrediadau, dros nifer o flynyddoedd gan ymateb i heriau amgylcheddol mewnol a macro nawr ac yn y dyfodol.
- 4.5. Mae rhaglenni yn sefydliadau dros dro a sefydlir i gyflawni canlyniadau, yn aml dros amryw o flynyddoedd, trwy ystod o brosiectau y cytunwyd arnynt sy'n darparu gallu newydd. Mae rhaglenni dros dro o'r natur hon yn aml yn gofyn am fodel hybrid o adnoddau i sicrhau llwyddiant. Mae'r ymrwymiad hwn i gyflawni newid cymhleth o fewn endid newydd yn aml yn her ac yn daith ddysgu ar gyfer capasiti adnoddau mewnol. Yn sgil hynny, dylid bod angen cymorth gan gyfuniad o gefnogaeth interim neu gefnogaeth ymgynghorol yn ystod gwahanol gamau yn ei gylch bywyd.

5. CYNNYDD RHAGLEN 2025/26 HYD YN HYN

- 5.1. Bydd rhaglen 2025/26 yn dod i ben ar ddiwedd mis Mawrth 2026. Bydd unrhyw beth na chafodd ei gwblhau yn symud i raglen 2026/27. Mae'r rhaglen wedi parhau i fod yn heriol, yn gymhleth ac yn ddibynnol ar adnoddau dynol gan UGC a Chyngor Gwynedd. Mae hyn hefyd yn cynnwys lefel o sicrwydd wrth ddechrau prosiectau mewn amgylchedd cymhleth wrth ymgysylltu â rhanddeiliaid yn ogystal â gweithredu o fewn cyfyngiadau ariannol. Mae wedi bod yn heriol gwneud cynnydd sylweddol. Mae'r prif heriau ers adroddiad mis Tachwedd 2025 yn cynnwys:
 - i. Parhau i recriwtio adnoddau CBC mewn amodau heriol i'r farchnad, yn benodol caffael er enghraifft
 - ii. Mae cwblhau a chymeradwyo Cytundeb Lefel Gwasanaeth gan y ddau barti yn parhau i fod yn fater i'w gytuno'n ffurfiol er bod gwasanaethau'n cael eu darparu ac y cytunwyd ar gyllideb gan y CBC ym mis Ionawr 2026
 - iii. Mae gallu parhaus yr adnoddau i ganolbwyntio ar drawsnewid a gwella UGC yn ogystal â gweithgarwch gweithredol Busnes fel Arfer yn parhau'n her wrth i ni ddisgwyl am recriwtio pellach
 - iv. Mae arweinwyr ffrwd waith (swyddogaethol) yn bennaf yn rheolwyr prosiect 'annhechnegol'
 - v. Oedi wrth i arweinydd/arweinwyr ffrwd waith adael Cyngor Gwynedd.
 - vi. Mae cyfyngiadau cyllideb yn cael eu rheoli'n ofalus ac yn dylanwadu ar flaenoriaethu unrhyw brosiectau o fewn y rhaglen.

- vii. Mae ffactorau allanol yn effeithio ar newid sefydliadol, megis canfyddiadau prospectws y CBC ac adolygiad llywodraethu.
- viii. Cefnogaeth partneriaid i gwrdd â dyddiadau cau a symud prosiectau yn eu blaen.

5.3. Er gwaethaf yr heriau presennol a amlinellwyd, mae'r rhaglen wedi parhau i wneud cynnydd. Isod mae crynodeb o'r cyflawniadau sydd wedi dechrau, neu y disgwylir iddynt gael eu dechrau neu eu cwblhau erbyn diwedd y flwyddyn hon:

- i. Penodwyd Prif Weithredwr
- ii. Penodwyd Swyddog Monitro y CBC dros dro
- iii. Y broses o benodi Cyfarwyddwr Portffolio yn dod i ben
- iv. Penodi adnoddau gweithredol
- v. Sefydlwyd Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio
- vi. Datblygu Cyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu
- vii. Cyhoeddwyd Adroddiad Blynyddol Dyletswydd Partneriaeth Gymdeithasol 2024/25
- viii. Cyhoeddwyd Polisi Tâl 2025/26
- ix. Gweithredu pensiwn wedi'i gwblhau
- x. Derbyniwyd cyllid grant Llywodraeth Cymru Blwyddyn 1 i ddatblygu capasiti a gallu ar gyfer UGC
- xi. Lanswyd gwefan UGC
- xii. Datblygiad rhanbarthol ar fuddion staff yn dechrau
- xiii. Dechrau datblygu polisi Adnoddau Dynol newydd UGC
- xiv. Adolygu cyfansoddiadol parhaus
- xv. Trefniadau prydles adeilad Sarn Mynach ar gyfer y CBC wrthi'n cael eu cwblhau
- xvi. Cwblhawyd adnewyddiad contractau caffael
- xvii. Cyhoeddwyd Siarter Archwilio Mewnol
- xviii. Trosglwyddo cytundebau ariannu presennol y Cynllun Twf wrthi'n cael ei gwblhau
- xix. Adolygiad Safonau'r Iaith Gymraeg wrthi'n cael ei gwblhau
- xx. Cofrestr Buddiannau yn cael ei chwblhau i'w chyhoeddi
- xxi. Contract ariannol - PS Tax wrthi'n cael ei gwblhau
- xxii. Bancio - Cardiau corfforaethol wrthi'n cael eu cwblhau

6. CRYNODEB O RAGLEN 2026/27

6.1 Mae'r rhaglen wedi'i llunio ar ôl blaenoriaethu ac asesu amlygiad risg. Roedd egwyddorion blaenoriaethu a phenderfynu allweddol yn cynnwys:

- i. Cydymffurfiaeth
- ii. Cyllid
- iii. Parodrwydd capasiti a gallu staff (gan gynnwys recriwtio)

6.2 Crynodeb o gyflawni 'blaenoriaeth' rhaglen newydd UGC ar gyfer 2026/27:

Trefniadaeth a diwylliant

- i. Y Cyfarwyddwr Portffolio wedi'i benodi a'i gynefino i UGC
- ii. Penodiadau Swyddog Monitro ac adnoddau cyfreithiol
- iii. Penodiadau Swyddog Adran 151 ac adnoddau cyllid
- iv. Adnodd tîm cyfathrebu a phenodiadau ymgynghori
- v. Penodi Swyddogion Allweddol i gefnogi cyflawni'r rhaglenni trafndiaeth a chynllun datblygu strategol (SDP)
- vi. Cytundeb Lefel Gwasanaeth (CLG) wedi ei sefydlu'n ffurfiol gyda Chyngor Gwynedd

- vii. Adnodd a gyllidir gan Gytundeb Lefel Gwasanaeth y CBC a recriwtiwyd gan Gyngor Gwynedd

Strategaeth a Pholisi

- i. Cyflawni Polisiâu Corfforaethol
- ii. Gweithredu Polisiâu Corfforaethol
- iii. Datblygu Cynllun Corfforaethol
- iv. Datganiad o Weledigaeth
- v. Datganiad Llesiant (yn cynnwys amcanion)
- vi. Adroddiad Blynyddol Safonau'r Iaith Gymraeg
- vii. Adroddiad Blynyddol Dyletswydd Partneriaeth Gymdeithasol 2025/26
- viii. Strategaeth a Chynllun Ariannol Tymor Canolig
- ix. Strategaeth a Phrotocol Cyfathrebu

Technoleg, Gwybodaeth a Data

- i. System Rheoli Pwyllgorau
- ii. Gwe-ddarlledu
- iii. Amnewid system cofnodi amser UGC
- iv. Amnewid system gaffael
- v. Uwchraddio SharePoint (Rheoli Dogfennau)
- vi. Defnydd o systemau newydd gan Gyngor Gwynedd – parodrwydd busnes UGC
- vii. Datrysiaid Rheoli Achos Cyfreithiol

Prosesau

- i. Cynllun Cyfathrebu
- ii. Cynnig rhanbarthol buddion staff
- iii. Cynllun Parhad Busnes
- iv. Monitro ac Arfarnu'r Cynllun Trafnidiaeth Rhanbarthol

Pobl a Sgiliau

- i. Rheoli Perfformiad staff (arfarnu staff)

Llywodraethiant

- ii. Adolygiad Llywodraethiant Llywodraeth Cymru - CBCau
- iii. Bwrdd Ymgynghorol y Sector Preifat
- iv. Is-bwyllgor Safonau
- v. Cyd-bwyllgor Trosolwg a Chraffu
- vi. Cynllun Deisebau
- vii. Cynllun Cyfranogiad y Cyhoedd
- viii. Hunanasesiad Blynyddol (Rhan 6)
- ix. Cynlluniau Archwilio (Mewnol/Allanol)
- x. Archwilio Cymru - Cyfrifon/Perfformiad Sefydliadol
- xi. Strategaeth a Chofrestr Rheoli Risg Corfforaethol

6.3 Yn ogystal â chyflawni blaenoriaethau ar gyfer 2026/27, mae rhestr 'wrth gefn' o gyflawniad pellach ar gael i'w hystyried pe bai'r egwyddorion blaenoriaethu yn galluogi'r cyflawniad hwn. Os na, byddai'n cael ei symud i 2027/28. Mae crynodeb o eitemau'r rhestr wrth gefn yn cynnwys:

- i. Adolygiad cynllunio sefydliadol
- ii. Prosbectws CBC Llywodraeth Cymru – effaith newid

- iii. Cynllun Materion Cyhoeddus
- iv. Achrediad Cyflogwr Gwaith Teg
- v. Rheoli a Chadw Gwybodaeth
- vi. Cyhoeddiadau ac uwchraddiadau TG
- vii. Rheoli prosesau busnes
- viii. Strategaeth a chynlluniau pobl
- ix. Adolygiadau gwelliant parhaus pwyllgorau
- x. Strategaeth Fuddsoddi
- xi. Strategaeth Fasnachol

7. GOBLYGIADAU ARIANNOL

- 7.1. Mae trawsnewid a gwella UGC fel yr amlinellir, yn rhaglen amlflwyddyn. Ar hyn o bryd mae'n cael ei chefnogi gan adnodd arbenigwr contract Swyddog Monitro a Rheoli Rhaglen allanol sy'n anelu at gefnogi canlyniadau sefydliadol. Bydd angen y gallu hwn nes bod asesiad cynllunio sefydliadol wedi ei gwblhau a'i gyllidebu ar ei gyfer ac y bydd uwch adnoddau technegol arbenigol wedi ei recriwtio y gall fwrw ymlaen i gyflawni heb y gefnogaeth arbenigol hon. Mae cyllidebau'r CBC a chyllid grant wedi'u nodi i gefnogi'r rhaglen, ond wrth i ddatblygiad pellach y prosiectau gychwyn neu wrth i ni ddod i ddeall newid sefydliadol pellach, efallai y bydd ceisiadau am gyllid pellach heb ei ymrwymo hyd yn hyn os oes angen gallu ychwanegol.

8. GOBLYGIADAU CYFREITHIOL

- 8.1. Nid oes unrhyw oblygiadau cyfreithiol hysbys yn yr adroddiad hwn.

ATODIADAU:

Dim

YMATEB Y SWYDDOGION STATUDOL:

i. **Swyddog Monitro:**

ii. **Swyddog Cyllid Statudol:**

"Gallaf gadarnhau cywirdeb y wybodaeth ariannol a gynhwysir yn yr adroddiad. Fel y nodwyd ym mharagraff 7.1 uchod, mae'r capasiti sy'n ofynnol yn cael ei adolygu'n gyson oherwydd natur y prosiect trawsnewid.

Mae'r gyllideb gymeradwy ar gyfer 2026/27 wedi cynnwys adnoddau ychwanegol i ddarparu ar gyfer cyflawni'r materion a amlinellir yn yr adroddiad hwn ymhellach. Os oes angen cyllid ychwanegol yn y maes hwn, yn y lle cyntaf byddwn yn chwilio am danwariant mewn penawdau cyllideb eraill ac yn argymhell unrhyw weithgareddau i'r CBC yn ôl yr angen. Gan fod hwn yn brosiect aml-flwyddyn, bydd y gofynion yn cael eu

hystyried yn y Cynllun Ariannol Tymor Canolig sy'n cael ei ddatblygu ar hyn o bryd, ac
yna yn y cyllidebau ar gyfer y blynyddoedd i ddod."